

Conceptual Metaphors and Their Functions in the Political Discourse of the Government of Prudence and Hope

Golnaz Ghafourisaleh

Ph.D student of Linguistics, Department of Linguistics, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Foroogh Kazemi *

Associate Professor of Linguistics, Department of Linguistics, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Abstract

The use of metaphor as a linguistic strategy has long been considered by politicians around the world. The main purpose of the present study is to investigate the function of conceptual metaphor from the perspective of Lakoff and Johnson (1980) in the speeches of three members of the Government of prudence and hope: Mr. Rouhani, Jahangiri and Zarif. The main issue of the research is to show how conceptual metaphors are expressed in the words of these political authorities and how their function in organizing political realities can be explained. For this purpose, we have collected the data in a library research method and examined it analytically. The results indicate that political metaphors are used in different source domains: route, personification (humans, animals and plants), war, sports, buildings and natural phenomena, among which, the route is the most And the natural phenomena has had the least use. The results show that metaphor has an important rhetorical and persuasive usage in political discourse and plays an important role in conveying the political messages of prudence and hope government's members. What is clear is that metaphor, in addition to facilitating the analysis of political issues for the audience, has given these politicians the opportunity to more easily explain their issues in order to arouse the audience's emotions. With the help of metaphor, they try to highlight or hide some aspects of political discourse so that they can persuade the audience to apply their beliefs. It should be said that conceptual metaphors with different appearances have been manifested in line with the purposes of the government of Prudence and Hope discourse, called Moderation discourse. Thus, metaphors can be used by journalists, political analysts, and political discourse researchers as an effective and powerful tool to analyze the messages of political officials and facilitate the decoding of their words. Therefore, the results of this study can be useful for this group of experts and ultimately to measure the political pulse of the country.

Keywords: Metaphor, Conceptual Metaphor, Lakoff and Johnson's Point of View, Political Discourse, Government of Prudence and Hope.

- The present article is taken from the doctoral thesis of the field of general linguistics, Central Tehran branch of Islamic Azad University.

* Corresponding Author: for.kazemi@iauctb.ac.ir

How to Cite: : Ghafourisaleh, G., Kazemi, F. (2021). Conceptual Metaphors and Their Functions in the Political Discourse of the Government of Prudence and Hope. *Language Science*, 8 (13), 305-333. Doi: 10.22054/ls.2021.56755.1403

استعاره‌های مفهومی و کارکردهای آن‌ها در گفتمان سیاسی دولت تدبیر و امید

دانشجوی دکتری زبان‌شناسی گروه زبان شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

گلناز غفوری صالح

دانشیار زبان‌شناسی گروه زبان شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فروغ کاظمی *

چکیده

به کارگیری استعاره به عنوان راهبردی زبان‌شناسی، دیری است که مورد توجه سیاستمداران در سراسر دنیا قرار گرفته است. هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی کارکرد استعاره مفهومی از دیدگاه لیکاف و جانسون (۱۹۸۰) در سخنرانی‌های سه تن از اعضای دولت تدبیر و امید آقایان روحانی، جهانگیری و ظریف است. مسئله اصلی پژوهش آن است که نشان دهد استعاره‌های مفهومی چگونه در کلام این مقامات سیاسی نمود یافته و کارکرد آنها در جهت سازمان‌دهی واقعیت‌های سیاسی چگونه قابل تبیین است. بدین منظور داده‌ها را به شیوه کتابخانه‌ای گردآوری و به روش تحلیلی مورد بررسی قرار داده‌ایم. نتایج پژوهش حاکی از آن است که استعاره‌های سیاسی در حوزه‌های مبدأ متفاوت به کاررفته‌اند که عبارتند از سفر، جان‌بخشی (انسان، حیوان و گیاه)، جنگ، ورزش، ساختمان و پدیده‌های طبیعی که در میان آن‌ها، سفر بیش‌ترین و پدیده‌های طبیعی کم‌ترین میزان استفاده را داشته‌اند. نتایج به دست آمده مبین این واقعیت است که استعاره دارای کاربرد مهم فن‌بیانی و متقاعدکنندگی در گفتمان سیاسی است و نقش بسزایی در انتقال پیام‌های سیاسی اعضای دولت تدبیر و امید دارد. آنچه محرز است، آن است که استعاره علاوه بر تسهیل تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی برای مخاطبان، به این سیاستمداران فرصت داده که به شیوه‌ای راحت‌تر مباحث مدنظر خود را تبیین کنند، تا احساسات مخاطب را برانگیزند. آن‌ها می‌کوشند به کمک استعاره، برخی از جنبه‌های گفتمان سیاسی را پررنگ و یا پنهان کرده تا به مدد آن بتوانند در جهت اعمال باورهای خود، به اقناع مخاطبان بپردازند. باید گفت استعاره‌های مفهومی با جلوه‌های گوناگون در راستای مقاصد گفتمان دولت تدبیر و امید، موسوم به گفتمان اعتدال نمود یافته‌اند. بنابراین استعاره‌ها می‌توانند به عنوان ابزاری کارآمد و قدرتمند در اختیار خبرنگاران، تحلیل‌گران سیاسی و محققان حوزه گفتمان سیاسی قرار گیرند تا از این رهگذر آنان به تحلیل پیام‌های مقامات سیاسی، و تسهیل رمزگشایی آن بپردازند. لذا نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند برای این دسته از متخصصان و در نهایت برای سنجش نبض سیاسی کشور سودمند باشد.

کلیدواژه‌ها: استعاره، استعاره مفهومی، دیدگاه لیکاف و جانسون، گفتمان سیاسی، دولت تدبیر و امید.

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته زبان‌شناسی همگانی، واحد تهران مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی است.

* نویسنده مسئول: for.kazemi@iauctb.ac.ir

۱. مقدمه

سیاست قدرت است و یکی از ابزارهای اصلی که سیاستمداران می‌توانند قدرتشان را ابراز کنند از طریق کاربرد زبان به روشی است که از دید گاهشان حمایت کند. استعاره‌ها تقریباً در همه سخنرانی‌های مسئولان رده بالا دیده می‌شوند. نه فقط به این دلیل که سخنرانان به استعاره علاقه مند هستند بلکه چون به آنان توصیه می‌شود که استعاره‌های مفهومی می‌توانند به آنان کمک کنند که راحت‌تر فهمیده شوند و به جامعه نزدیک‌تر شوند (بورچیچ، کانیژاج و کرسول^۱، ۲۰۱۶). بحث استعاره مفهومی نخستین بار توسط لیکاف و جانسون^۲ (۱۹۸۰) مطرح شد. آن‌ها با انتشار کتاب «استعاره‌هایی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم»، نگاه کلاسیک استعاره را به چالش کشیدند و ادعا کردند استعاره، تنها به حوزه زبان محدود نشده، بلکه سراسر زندگی روزمره و از جمله حوزه اندیشه و عملمان را نیز در بر گرفته است به طوری که نظام مفهومی هر روزه ما که بر اساس آن فکر و عمل می‌کنیم، ماهیتی اساساً استعاری دارد. آن‌ها ادعا کردند که عمدتاً بر اساس شواهد زبانی دریافته‌اند که بخش اعظم نظام مفهومی هر روزه ما از ماهیتی استعاری برخوردار است. اندیشه استعاری، اصلی، طبیعی و همه‌جا حاضر است که در زندگی به شکل خودآگاه و ناخودآگاه به کار می‌رود. آن‌ها همچنین به این نتیجه رسیدند که مفاهیم انتزاعی در حوزه مفهومی انسان، با بهره‌گیری از مفاهیم عینی سازمان‌بندی می‌شود (لیکاف و جانسون ۱۹۸۰، ترجمه میرزاییگی ۱۳۹۷). شاید در نگاه اول به نظر برسد که بین استعاره و سیاست چه ارتباطی وجود دارد؟ این همان پرسشی است که چیلتون و ایلین^۳ (۲۰۱۴: ۱۰) به آن این‌گونه پاسخ داده‌اند: «استعاره جدید و یا به کارگیری جدید یک استعاره می‌تواند چارچوب‌های مفهومی سخت نظم موجود سیاسی را بشکند، انتخاب‌های جدید تولید کند و فکر و تفکر سیاسی را برانگیزد». بنابراین مطالعاتی که بر روی گفتمان سیاسی انجام گرفته بر اساس این دیدگاه است که استعاره نقشی اساسی در گفتمان عمومی به ویژه گفتمان سیاسی ایفا می‌کند. این مطالعه‌ها در این مورد بحث می‌کنند که استعاره دارای کاربرد مهم فن‌بیانی و متقاعدکنندگی در گفتمان سیاسی هستند. به باور اتینو، اوینو و آتیانگ^۴ (۲۰۱۶) استعاره‌ها به کار برده می‌شوند تا

1, Borčić, N. kanižaj, I and Kršul, S

2 Lakoff, G & Johnson, M

3 Chilton, P & Ilyin, M

4 Otieno, R.F. Owino, F. R and Attyang, J

رأی دهندگان مسائل سیاسی گوناگون را تجزیه و تحلیل کنند و بنابراین منش عمومی خود نسبت به سیاست‌ها را بیان کنند. علاوه بر این به شهروندان کمک می‌کند تا خود را جای سیاستمداران گذاشته و باورهای آنان در مورد کشورشان را درک کنند. همچنین می‌توانند مواضع ایدئولوژیک گویندگان را نیز آشکار کنند. برد^۱ (۲۰۰۰) معتقد است که با دانستن چگونگی استفاده از زبان استعاری به صورت مؤثر، یک سیاستمدار می‌تواند کسب قدرت کند و یا قدرت خود را حفظ کند.

اهمیت نقش استعاره در گفتمان سیاسی، محققان را در سراسر دنیا بر آن داشته که به محک این عنصر فن‌بیانی در کلام مقامات سیاسی کشورهای گوناگون پردازند و ملاحظه کنند که سیاستمداران علیرغم زبان‌هایی متفاوت و پیشینه تاریخی، فرهنگی، سیاسی و مذهبی مجزا از یکدیگر، همگی چگونه سعی در بهره‌گیری از استعاره جهت نیل به اهداف سیاسی خود در اذهان توده‌های مردم دارند. بنابر اهمیت این موضوع، در پژوهش حاضر بر آن شدیم که به عنوان هدف اصلی، به مطالعه این عنصر فن‌بیانی در گفتمان سیاسی دولت تدبیر و امید پردازیم. بدین منظور به تحلیل سخنرانی‌های سه تن از اعضای دولت تدبیر و امید یعنی آقایان روحانی، جهانگیری و ظریف به روش تحلیلی پرداخته‌ایم. از آنجا که زبان فارسی در بعد ادبی، مملو از صنایع ادبی گوناگونی چون استعاره است، مهم‌ترین چالش و مسأله این مطالعه آن بود تا دریابیم در بافتی غیرادبی چون گفتمان سیاسی، کدام حوزه‌های مبدأ در استعاره‌های مفهومی نمود پیدا می‌کنند و چه نقشی در جهت سازمان‌دهی واقعیت‌های سیاسی ایفا می‌کند. لذا در پژوهش حاضر رویکرد استعاره مفهومی لیکاف و جانسون (۱۹۸۰) را مبنا قرار داده‌ایم تا به این پرسش‌ها پاسخ دهیم که رایج‌ترین استعاره‌های به کار رفته در گفتمان سیاسی دولت تدبیر و امید کدام‌اند؟ نقش این استعاره‌ها و کاربردشان در این گفتمان چگونه است؟ آنچه که مسلم است استعاره مفهومی در ژانرهای گوناگونی مورد بررسی قرار گرفته است. ولی، به‌ویژه در ایران، کمتر در زمینه گفتمان سیاسی مطالعه شده است. اینک در ادامه به معرفی آثار انجام شده قبلی در باب استعاره مفهومی در سیاست می‌پردازیم.

---

1 Beard, A

۱. پیشینه تحقیق

۲-۱ پیشینه مطالعات ایرانی

قربانی شیخ‌نشین (۱۳۹۰) استعاره‌هایی را بررسی کرده‌است که اغلب در روابط بین‌الملل مورد استفاده هستند. وی عنوان می‌کند به طور کلی چه عامدانه و چه غیرعامدانه، اندیشمندان روابط بین‌الملل این عرصه را با انواع مختلف استعارات عجین ساخته‌اند. آینه‌وند (۱۳۹۰) استعاره را از بعد انتقادی-شناختی بر مبنای مقالات سیاسی مورد تحلیل قرار داده‌است. بر اساس نتایج به دست آمده، نقش ترغیبی و انگیزشی استعاره و تأثیرگذاری آن بر احساسات مخاطب از جمله دلایل کاربرد زیاد استعاره در گفتمان سیاسی می‌باشند. مشیرزاده و همویی (۱۳۹۱) به تحلیل استعاره‌ای گفتمان سیاست اروپایی بریتانیا پرداخته‌اند. آن‌ها معتقدند بدن انسان از دوران باستان منبع الهام استعاره‌های مختلف در فرهنگ غربی بوده‌است و رایج‌ترین مفهوم سناریوی بدن در سیاست خارجی بریتانیا به قلب باز می‌گردد. دسته‌ای دیگر از استعاره‌های به کار رفته، حول محور سفر، سرعت و حرکت بوده‌است که در میان آن‌ها استعاره‌هایی چون نام وسایل نقلیه مثل قطار، کشتی، قایق، کاروان، کالسکه و هواپیما به چشم می‌خورد.

شریفی، فیروزیان و فیروزیان (۲۰۱۲) چگونگی نقش آفرینی اجزای بدن به عنوان اصطلاحات استعاری را در متون سیاسی روزنامه‌های فارسی منتشره در ایران بررسی کرده‌اند. یافته‌ها نشان داده‌است که ۱۵ عضو بدن انسان هستند که توسط آن‌ها استعاره‌های سیاسی مفهوم‌سازی شده‌اند. همچنین از میان اعضای بدن، سر بیشترین فراوانی را داشته‌است. ترابی (۱۳۹۲) بر اساس سخنرانی‌های محمود احمدی‌نژاد به بررسی استعاره و میزان انواع آن پرداخته‌است. بررسی سخنرانی‌ها نشان داده‌است که سخنرانی در جمع حامیان دولت که احمدی‌نژاد، احساس صمیمیت بیشتری با آن‌ها می‌کرده دارای بیشترین استعاره و سخنرانی‌های ایراد شده در خارج از کشور کمترین میزان استعاره را داراست. از میان انواع استعاره نیز، استعاره‌های جهتی بیشترین میزان کاربرد را در سخنرانی داشته‌اند. کاربخش راوری (۱۳۹۳) که تحلیل استعاره‌ای گفتمان سیاسی امام علی (ع) را در جنگ انجام داده‌است، چنین نتیجه گرفته‌است که حضرت علی (ع) از استعاره مفهومی به عنوان قدرت نرم برای آگاه‌سازی و ارشاد جامعه استفاده می‌کرده‌اند و بیشترین فراوانی کاربرد

استعاره در کلام امیرالمؤمنین پس از خلافت، بر پایه جهت‌دهی به رفتار، شکل‌دهی و کاشت افکار و تغییر نگرش‌های پیشین استوار است.

فاضلی و سلطانی (۱۳۹۴) که الگوی اقناعی استعاره را در گفتمان اجتماعی-سیاسی مطالعه کرده‌اند، معتقدند با توجه به حوادث دهه‌های اخیر و حضور برجسته استعاره در گفتمان‌های تحوّل ساز، شناخت استعاره برای کاربران استعاره و بیش از همه، برای مصرف‌کنندگان آن ضروری است. پوراابراهیم (۱۳۹۵) استعاره جهاد و پایداری در گفتمان و ایدئولوژی سیاسی رهبر را بررسی کرده و عنوان کرده است که در گفتمان رهبر، استعاره جهاد به عنوان استعاره‌ای کلان در زیرساخت اکثر مباحث سیاسی عمل می‌کند. همچنین در کلام رهبر ایران با جاندار پنداری مواجهیم که نوعی استعاره وجودی است. ایران به مثابه شخص و ساختمان محکم است. صادقی و طباطبایی (۱۳۹۵) استعاره‌ها را در یک نمونه از متون سخنرانی ارائه شده در مجمع عمومی سازمان ملل توسط هریک از رؤسای جمهور از اول انقلاب تاکنون مورد تجزیه و تحلیل قرار داده‌اند. پژوهش آنان نشان داده که رؤسای جمهور ایران، به خوبی از گفتمان استعاری در بیان عقاید، نظرات و مواضع خود در سیاست خارجی بهره برده‌اند. حسینی مطلق (۱۳۹۵) متون حاوی استعاره را از خلال گفتمان‌های سیاسی روزنامه کیهان قبل و بعد از انقلاب اسلامی بررسی کرده است. نتایج حاکی از آن است که استعاره‌های موجود در متون سیاسی روزنامه کیهان بعد از انقلاب، متأثر از ایدئولوژی‌های اسلام‌گرایی، سنت‌گرایی و نفی سلطه است و قبل از انقلاب نیز متأثر از ایدئولوژی سلطنت‌طلبی، ناسیونالیسم و غرب‌گرایی می‌باشد. مشیری بردسکن (۱۳۹۶) میزان و شیوه کاربرد استعاره مفهومی در گفتمان سیاسی دو وزیر امور خارجه ایران و آمریکا را مورد بررسی قرار داده است. حوزه انسان و حوزه اشیاء حوزه‌هایی هستند که آقایان ظریف و کری^۱ به طور مشترک از آن زیاد استفاده کرده‌اند. اسلامی (۱۳۹۷) که نقش استعاره‌ها را در زبان سیاسی ترامپ^۲ تحلیل نموده است عنوان می‌کند که استعاره‌های جنگ به طور وسیعی در سخنرانی‌ها و توثیتهای وی بازتاب یافته است و از دیگر استعاره‌های مهم در زبان سیاسی اش استعاره ورزشی است. از سویی دیگر ترامپ از استعاره فقر و غنا نیز سود جسته است. جلوداریان و اسماعیلی (۱۳۹۹) که کاربرد

---

1 Kerry, J

2 Trump, D

استعاره‌های مفهومی را در اخبار مطالعه نموده‌اند، معتقدند استعاره‌های مفهومی به گونه‌ای ناخواسته در اخبار زیاد هستند زیرا نه تنها ابهامی در خبر ایجاد نمی‌کنند بلکه در جذب مخاطب و تأثیرگذاری بیشتر بر او و درک بهتر پیام خیر نیز مؤثرند. با مرور پژوهش‌های پیشین به نظر می‌رسد پژوهش حاضر، اولین پژوهشی است که به مطالعه استعاره مفهومی در دولت تدبیر و امید می‌پردازد. از آنجا که موضوع گفت‌وگو اعتدال در دولت تدبیر و امید برجسته می‌باشد، بنابراین از رهگذر این پژوهش استعاره‌های مفهومی در گفت‌وگو اعتدالی نیز مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۲-۲ پیشینه مطالعات غیرایرانی

وی^۱ (۲۰۰۱) به تحلیل اصطلاحات استعاری به کار رفته در گفت‌وگو سیاسی تایوان در دوران انتخابات پرداخته است. او به این نتیجه دست یافته که مجموعه استعاره‌هایی مثل ازدواج، نمایش، جنگ، آب و هوا و معاملات اقتصادی به کار رفته‌اند تا برخی جنبه‌های انتخابات تایوان را برجسته کنند. او هامر^۲ (۲۰۰۵) که به تحلیل مناظره ریاست جمهوری بوش^۳ و کری پرداخته، عنوان کرده است که هر دو کاندیدا از جنگ بر علیه تروریسم با استفاده از استعاراتی از داستان‌های پریان، بازی‌ها، ورزش‌ها و میدان رزم بحث کرده‌اند. وسترمارک^۴ (۲۰۰۷) مطالعه‌ای در مورد استعاره‌های (جان‌بخشی - شخصیت‌بخشی) در گفت‌وگو سیاسی آمریکا انجام داده است. این پژوهش نشان داده است که رؤسای جمهور آمریکا از استعاره‌ها برای جان‌بخشی به ملت استفاده کرده‌اند تا آمریکایی‌ها باورهای رئیس‌جمهور و اهدافش را برای کشور درک کنند. موسلف^۵ (۲۰۰۷) به تحلیل پیکره مدار استعاره در موضوعات مشترک بریتانیا، آلمان و سیاست‌های اتحادیه اروپا، پرداخته است. در این تحلیل استعاره‌های سیاسی‌ای مثل دولت به مثابه شخص، خانواده، تربیت‌کننده، پدر خشن و اروپا به مثابه ساختمان، خانواده و انسان مشاهده می‌شود.

---

1 Wei, J

2 Uvehammer, M

3 Bush, G

4 Vestermark, I

5 Musolff, A

یو^۱ (۲۰۰۸) استعاره‌های مفهومی و ارتباط آن با بدن را در دو زبان چینی و انگلیسی مطالعه کرده و بیان کرده‌است که صورت، به عنوان بیشترین بخش قابل تشخیص بدن، عضوی است که در هر دو زبان، استعاره‌های مفهومی زیادی در مورد آن یافت می‌شود. تایوو^۲ (۲۰۱۰) استعاره‌ها را در گفتمان سیاسی نیجریه تحلیل کرده و عنوان کرده‌است که ملت به عنوان خانواده یا شخص و سیاست به عنوان نبرد، سفر و راه مفهوم‌سازی شده‌است. وی همچنین به طرح مفهومی سیاستمدار به عنوان سازنده نیز پی برده‌است. پتریکا^۳ (۲۰۱۴) به استعاره‌های مفهومی در گفتمان سیاسی مالت پرداخته‌است. نتایج تحلیل وی نشان داده‌است که علاوه بر مفاهیمی چون خانه و خانواده، تاریخ طولانی مستعمره بودن و موقعیت جغرافیایی کشور نیز در شکل دادن به استعاره‌ها مهم بوده‌اند.

کریمووا^۴ (۲۰۱۵) در پژوهش خود نقش استعاره سیاسی را در سخنرانی‌های اوباما مطالعه کرده‌است. کریمووا استعاره را ابزاری قدرتمند در آگاهی عمومی دانسته، سیستمی که عقاید اولیه مردم درباره خودشان، کشورشان و نقششان در توسعه آن را تغییر می‌دهد. اتینو، اوینو و آتیانگ^۵ (۲۰۱۶) در یک مطالعه مروری ۷ مطالعه در مورد استعاره در گفتمان سیاسی کنیا و خارج از آن را بررسی کرده‌اند. این مطالعه مروری نشان داده‌است استعاره‌ها به شهروندان کمک کرده‌اند تا خود را جای سیاستمداران قرار داده و باورهای آنان را در مورد کشورشان درک کنند و به تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی گوناگون بپردازند. بورچیچ، کانیزاج و کرسول (۲۰۱۶) استعاره‌های مفهومی مورد استفاده جوزیپوویچ^۵ رئیس‌جمهور سابق کرواسی را مورد تحلیل قرار داده‌اند. آن‌ها نتیجه گرفته‌اند که بیشترین استعاره‌های مفهومی به کار رفته از نوع جان‌بخشی، شیء‌نگاری مفهوم‌ها و سفر است. لنارد و جوسیچ^۶ (۲۰۱۷) در مقاله خود کاربرد استعاره‌ها توسط نخست‌وزیر پیشین کرواسی سانادر^۷ را در سخنرانی پیش از انتخابات ۲۰۰۷ بررسی کرده‌اند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داده‌است استعاره‌های جنگ با بسامد بالایی در زبان کرواسی متعارف شده‌اند.

1 Yu, N

2 Taiwo, R

3 Petrica, M

4 Karimova, V

5 Josipović, I

6 Lenard, D & Čosić, N

7 Sanadar, I

و آن‌ها به صورت غیرمستقیم با استعاره‌های ساختمان در ارتباط بوده‌اند. پیلارچاک و اینسکو^۱ (۲۰۱۸) استعاره‌های مفهومی مورد استفاده ترامپ را در سخنرانی‌های سیاسی مورد تحلیل قرار داده‌اند. آن‌ها به این نتیجه دست یافته‌اند که ترامپ از طیفی از استعاره‌ها در موضوعاتی چون مهاجرت و اقتصاد بهره گرفته است. علاوه بر این ترامپ سعی کرده به صورتی استعاری از شخصیت سیاسی خود، فردی همچون یک تعمیرکار، سازنده، شفا دهنده و جنگجو خلق کند. استوژان و میچیچ^۲ (۲۰۱۹) به مقایسه استعاره‌های مفهومی به کاررفته در میان سیاستمداران کرواسی با سیاستمداران آمریکایی و ایتالیایی پرداخته‌اند. آن‌ها به این نتیجه دست یافته‌اند که اگرچه اصطلاحات استعاری به کاررفته در کلام سیاستمداران از زبانی به زبان دیگر متفاوت است، در عین حال اصطلاحات استعاری مشابهی چون پیروزی، حمله، نبرد، رقابت، دفاع و غیره در همه زبان‌ها دیده شده است.

۳. استعاره مفهومی

استفاده از استعاره یک راهبرد زبانشناسی است که در همه جای دنیا به کار می‌رود. نخستین بار ارسطو اصطلاح استعاره را مطرح کرده و آن را چنین تعریف نموده است: استعاره انتقال دادن اسمی بیگانه است (صفوی، ۱۳۸۴: ۲۹۱). وی معتقد بود که استعاره نوعی مقایسه تلویحی است که بر اصل قیاس استوار است. به نظر او کاربرد استعاره اساساً امری تزئینی است. به عبارت دیگر استعاره لازم و ضروری نیست بلکه صرفاً زیباست (گلفام و یوسفی راد، ۱۳۸۱: ۶۱). امروزه، بررسی استعاره از بنیادی‌ترین بخش‌های مطالعات معنی‌شناسی شناختی است. نکته مهم آن است که استعاره فقط یک ویژگی سبکی زبان ادبی نیست. بلکه خود تفکر و ذهن دارای ماهیت استعاری است. به همین دلیل آن را استعاره مفهومی در تقابل با استعاره زبانی نامیدند. در این نظریه ساخت مفهومی بر اساس نگاهت‌های بین حوزه‌های شناختی شکل می‌گیرد. منظور از نگاهت^۳ تطبیق ویژگی‌های دو حوزه شناختی است که در قالب استعاره به همدیگر نزدیک شده‌اند. استعاره نقش وسیعی در نحوه عملکرد ذهن انسان در چگونگی مفهوم‌سازی تجربه دارد که در آن، مفاهیم انتزاعی در حوزه مفهومی، با بهره‌گیری از مفاهیم عینی سازمان‌بندی می‌شود. استعاره‌ها در ماهیت

1 Pilyarchuk, K & Onysko, A

2 Stojan, N & Mijić, S

3 mapping

وجودی خود با اندیشه پیوند می‌خورند. از این رو که بین حوزه‌های مبدأ و مقصد مجموعه نظام‌مندی از نگاشت‌ها وجود دارد که به درک استعاره مفهومی کمک می‌کند. لذا بر اساس توالی وابسته درک از نگاشت تا مفهوم، استعاره‌ها را مستقیماً به اندیشه انسان مربوط می‌دانند (لیکاف و جانسون ۱۹۸۰، ترجمه میرزاییگی ۱۳۹۷).

"هدف از استعاره در اندیشه و ساختار مفهومی آدمی، فراهم آوردن ساختاری منسجم و قابل‌فهم برای حوزه‌های مفهومی انتزاعی است. حوزه‌هایی که در غیر این صورت، پراکنده و پریشان و در نتیجه دیریاب و فرار باقی می‌مانند. به سخن دیگر، کارکرد استعاره در نظام شناختی انسان عرضه موجودیت‌ها و مفاهیم انتزاعی و ناملموس در هیئت ملموس و انضمامی است." (پردل، ۱۳۹۶).

۳-۱ استعاره مفهومی در گفتمان سیاسی

برد (۲۰۰۰) در خصوص استعاره در گفتمان سیاسی می‌گوید بسیاری از استعاره‌هایی که در موقعیت‌های سیاسی استفاده می‌شوند برگرفته از ورزش‌ها یا میداین جنگ هستند، همچنین مفاهیم کلیدی اغلب شامل دشمنان، مخالفان، برندگان و بازندگان می‌شوند. لیکاف (۱۹۹۶: ۷) در کتاب خود با عنوان "سیاست اخلاق، آنچه محافظه‌کاران می‌دانند و لیبرال‌ها نمی‌دانند"، به تحلیل دیدگاهی که در زیرساخت تفکر سیاسی ایالات متحده آمریکا قرار داشت، پرداخت. به اعتقاد وی استعاره سیاسی خانواده در مرکز مفهوم‌سازی جامعه در سیاست آمریکا قرار دارد. به طور کلی این استعاره به صورت ذیل است: اجتماع، یک خانواده است. قدرت اخلاقی، قدرت والدین است. شخصی که در قدرت است یکی از والدین است. رفتار اخلاقی کسی که تحت این قدرت است، اطاعت است. رفتار اخلاقی کسی که صاحب قدرت است ایجاد معیارها و اجرای آن است. ورتسن و دولانتشیر^۱ (۲۰۰۸: ۲۷۱) می‌گویند که استعاره‌ها می‌توانند احساسات قوی را برانگیزند. به عنوان نمونه نازی‌ها با توصیف دشمن فرضی و هرگونه تهدیدی برای دولت نازی به عنوان بیماری‌های خطرناک و طاعون‌کشنده، موجب برانگیختن هم‌ترس و هم‌نفرت در میان مردم می‌شدند. چارتریز-بلک^۲ (۲۰۰۵) نیز مهم‌ترین هدف استفاده و انتخاب استعاره را متقاعد

1 Vertessen, D & De landtsheer, C

2 Charteris-Black, J

کردن می‌داند. استعاره‌های مفهومی از آن جهت به عنوان فرمول زبانشناسی مؤثری شناخته می‌شوند که با چارچوب‌های مفهومی چون بیماری، سفر و غیره مرتبط هستند. از طریق این چارچوب‌های مفهومی شنوندگان بسیاری از حوادث، فعالیت‌ها و پدیده‌های انتزاعی و پیچیده اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را دریافت می‌کنند. بدین طریق پیام‌های سیاسی متقاعدکننده‌تر می‌شوند زیرا چیزهای قبلاً شناخته شده یا حداقل آشنا را یادآور می‌شوند (لنارد و جوسیچ، ۲۰۱۷).

۴. روش تحقیق

پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است. داده‌ها سخنرانی‌های سه تن از اعضای دولت تدبیر و امید، آقایان روحانی، جهانگیری و ظریف است. این سخنرانی‌ها به مدت ۶ ساعت و ۴۵ دقیقه، در بازه زمانی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ به روش تصادفی از سایت‌هایی چون پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، آپارات و یوتیوب به شیوه کتابخانه‌ای گردآوری شده‌اند. سپس کلیه استعاره‌های مفهومی به کار رفته با مبنا قرار دادن رویکرد استعاره مفهومی لیکاف و جانسون (۱۹۸۰) تعیین شده و بر اساس حوزه مبدا تفکیک گردیده‌اند. در مرحله بعد به تحلیل استعاره‌های هریک از حوزه‌های مبدا و تبیین دلایل به کارگیری آنها پرداخته شده است.

۵. تحلیل داده‌ها

۵-۱ استعاره‌های مفهومی با حوزه معنایی سفر

از آنجایی که سفر طرح‌واره تصویری عینی و ملموسی به مخاطب ارائه می‌کند، حوزه مبدا پرکاربردی در استعاره‌های شناختی و به طور خاص استعاره‌های شناختی گفتمان سیاسی به شمار می‌رود (آینه وند، ۱۳۹۰). در استعاره‌های سفر و مسیر، سیاستمدار در نقش کاروان‌سالاری ظاهر می‌شود که پیشاپیش دیگران حرکت می‌کند، نقشه راه را به خوبی می‌شناسد و از وجود موانعی چون حضور راهزنان و یا گردنه‌های صعب‌العبور مسیر آگاه است. از آنجا که جنبه‌های مثبت سفر و نیز مخاطرات آن تا حدی قابل پیش‌بینی است، این امر سیاستمدار را قادر می‌سازد که در قالب آن به طور منطقی اظهارنظر و یا استدلال کند. به همین دلیل اگر او هم‌سفرانش را از پای نهادن در مسیری بر حذر می‌دارد، آنان باید به او و تصمیماتش اعتماد کنند و او را یاری رسانند تا وی بتواند به سلامت، کاروان را از این

مسیر پرمخاطره به مقصد برساند. به کار بردن طرح‌واره تصویری سفر، این پیش فرض را به ذهن متبادر می‌کند که مسیر، می‌تواند گاه دشوار، گاه ناهموار و گاه پریپیچ‌وخم نیز باشد. در واقع در این نوع طرح‌واره، موانع، مشکلاتی چون حضور بدخواهان و دشمنان در نظر گرفته می‌شود. نقشه راه به معنی اهداف و برنامه‌های ارائه شده سیاستمدار است. همچنین، هم‌سفران نشان‌دهنده ملت هستند و هم‌سفر دانستن ملت، خود باعث ایجاد همبستگی بین مردم و سیاستمدار نیز می‌شود. از جمله استعاره‌های سفر موجود در پیکره مورد بررسی، عبارت‌اند از:

۱. راه صاف و ساده‌ای پیش روی ما نیست. در شرایط امروز دنیا برای اروپا و آمریکا و آسیا و دیگر قاره‌ها هم مسیر حکمرانی ساده و هموار نیست (روحانی، دفاع از وزراء پیشنهادی در مجلس، مرداد ۱۳۹۶).

۲. ما راه سختی پیش رو داریم.

۳. ما در جاده‌ای راه نمی‌رویم که تنها باشیم.

۴. اگر این بیست گره را بیست و یک گره کردیم معلوم است راست نمی‌گیم ما تو مسیر انقلاب نیستیم (روحانی، نشست هم‌اندیشی مدیران ارشد دولت، فروردین ۱۳۹۷).

۵. ما در خوزستان قدم‌هایی برای آب برداشتیم، اما هنوز راه طولانی در پیش داریم (روحانی، سفر انتخاباتی اهواز، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۶. حضرت ابی‌عبدالله‌الحسین و یارانش بزرگ‌ترین منبع فرهنگی و انگیزشی برای جامعه ما در مسیر معنویت، در مسیر استقامت و در مسیر اصلاح جامعه است (روحانی، مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاهها، مهر ۱۳۹۶).

۷. ما امروز آماده‌ایم برای حرکت دوباره (روحانی، سفر انتخاباتی قزوین، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۸. بحث بر سر این است که از امروز به بعد مسیر آزادی بیان را می‌خواهیم ادامه دهیم یا نه.

۹. ما هم در پیشگاه ملت امروز می‌توانیم بگوییم به آن نقطه مطلوبی که شما می‌خواستید نرسیدیم ولی تلاش کردیم که خیلی از اشکالات را برطرف بکنیم (جهانگیری، گردهمایی صنعتگران و مهندسان، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۱۰. اولاً بپذیریم که منافع ملی، جناحی نیست. ما در یک کشتی نشسته‌ایم، همه ما در یک کشتی نشسته‌ایم (ظریف، کنگره حزب ندای ایرانیان، آذر ۱۳۹۷).

۱۱. کشور را در مسیر صحیح قرار دادیم. قبول داریم سرعت کم است (جهانگیری، سفر انتخاباتی یاسوج، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۱۲. در جهان در یک کشتی نشسته‌ایم، در ایران و منطقه در یک کشتی نشسته‌ایم (ظریف، آئین جهان نوروژ، اسفند ۱۳۹۷).

هنگامی که در نمونه ۱، روحانی می‌گوید "راه صاف و ساده‌ای پیش روی ما نیست." به دشواری کار اشاره می‌کند و تأکید می‌کند مسیر حکمرانی هموار نیست. یعنی اداره کردن دولت و مدیریت آن سخت است. در طرح واره تصویر سفر، مؤلفه زمان نیز مهم و کاربردی است. چرا که سیاستمدار با اشاره به زمان و تأکید بر آن قادر می‌شود تا قول‌هایی برای آینده بدهد و از این طریق تعهد و آینده‌نگری خود را نشان دهد. مثلاً در نمونه ۵، "ما در خوزستان قدم‌هایی برای آب برداشتیم، اما هنوز راه طولانی در پیش داریم."، روحانی ادامه کار را به آینده سوق می‌دهد. در این راستا، در نمونه ۷، می‌گوید "ما امروز آماده‌ایم برای حرکت دوباره."، قول و تعهد خود را با تأکید بر همین امروز نشان می‌دهد و همچنین در نمونه ۸، "بحث بر سر این است که از امروز به بعد مسیر آزادی بیان را می‌خواهیم ادامه دهیم یا نه." آینده بهتری از امروز به بعد را نوید می‌دهد. گفتنی است در طرح واره سفر، مقصد و هدف مسیر نیز، پیشرفت کشور در زمینه‌های گوناگون است. خواه این هدف ایجاد اشتغال و اصلاح جامعه باشد، خواه دستیابی به آرمان‌های انقلاب و آزادی بیان. مثلاً در همین نمونه ۵، دستیابی به حل مشکل آب خوزستان، به مقصد نهایی یک سفر طولانی تشبیه می‌شود که با مخاطرات فراوانی همراه است و دولت در حال حاضر توانسته چند قدم آغازین را در این مسیر طولانی بردارد و حل مشکل آب نیز روندی سخت و زمان‌بر را در پی دارد که مخاطب نباید انتظار گشایش زود هنگام این گره پیچیده را داشته باشد، هرچند دولت نسبت به این معضل آگاه است و درصدد رفع آن اقداماتی را انجام داده‌است. در نمونه‌های ۱۰ و ۱۲، ظریف در دو سخنرانی، استعاره‌های مرتبط به سفر دریایی را به کار می‌بندد. استعاره‌های سفر دریایی به اعتقاد مشیرزاده و همویی (۱۳۹۱) در گفتمان سیاسی تاریخچه‌ای سنتی دارند که به دوران ارسطو باز می‌گردد. ارسطو در سیاست مورد نظر خود، وابستگی متقابل انواع مختلف شهروندان و

ارتباط آن‌ها با امور دولت را با استعاره دریانوردان که روی یک کشتی کار می‌کنند نشان داده‌است. برای مثال در نمونه ۱۰، ظریف به مخاطرات سفر و در واقع مشکلات درون حاکمیت اشاره دارد. وی برای اینکه نشان دهد که منافع ملی کشور فراجحای است، در ذهن مخاطب کشتی‌ای به نام ایران را به تصویر می‌کشد که در دریای پرتلاطم جهانی در حال سیر است و ملت ایران به مثابه مسافران این کشتی هستند. اگر برای این کشتی هر حادثه‌ای رخ دهد، همه مسافران به نوعی از این رخداد متضرر خواهند شد و بدین ترتیب است که اگر برای کشور نیز مشکلی ایجاد شود، همه ملت ایران به نوبه خود فارغ از هر جناح و طرز تفکری، تحت تأثیر این مشکل قرار خواهند گرفت. کاربرد چنین استعاره‌ای در حین این که موجب وضوح بیشتر مطلب در جهت اقناع مخاطب و برانگیختن حس اتحاد می‌گردد، الزام وجود همبستگی ملی را نیز مستدل می‌نماید.

۲-۵ استعاره مفهومی با حوزه معنایی مبدأ ورزش

ورزش در جوامع گوناگون نقش پررنگی ایفا می‌کند. در هر جامعه، توده مردم رویدادهای ورزشی را پیگیری می‌نمایند و بدین ترتیب با مفاهیم زبان ورزش مانوس هستند، مفاهیمی چون رقابت، برد و باخت. بنابراین به کارگیری حوزه معنایی ورزش به سیاستمداران این فرصت را می‌دهد که عقاید و استدلال‌های خود را با به کارگیری زبانی آشنا برای مخاطبان‌شان، ابراز کنند. همانند نمونه‌های زیر:

۱۳. مگر می‌شود بدون تکنولوژی با دنیا رقابت کنیم (روحانی، دفاع از وزیر پیشنهادی در مجلس، مرداد ۱۳۹۶)

۱۴. ما در یک میدان رقابت داریم حرکت می‌کنیم.

۱۵. من دنبال این نبودم که هفده قهرمان ناهماهنگ معرفی کنم من در فکر یک تیم هفده نفره هیئت وزیران هماهنگ بودم.

۱۶. بقیه کنار گود هستند نمی‌دانند تو گود چه خبر است (روحانی، نشست هم‌اندیشی مدیران ارشد دولت، فروردین ۱۳۹۷).

۱۷. اما بعضی چیزها هم قدرت بازوی من نتوانست (روحانی، سفر انتخاباتی تبریز، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۱۸. باید بین دانشگاه‌های ما رقابت باشد، ما یک رقابت آن هم خیلی ناسالم درست کردیم تحت رقابت جناح‌های سیاسی (روحانی، مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاهها، مهرماه ۱۳۹۶).

۱۹. ما امروز رسیدیم به مساوی برداشت کردن و در آینده جلو می‌زنیم (جهانگیری، گردهمایی مهندسان و صنعتگران، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۲۰. همه این موارد را در نظر بگیرید. در همه این موارد همسایگان ما از ما جلوترند (ظریف، کنگره حزب ندای ایرانیان، آذر ۱۳۹۷).

مثلاً در نمونه ۱۳، کشور همچون شخصی که در یک رقابت ورزشی مثل تنیس یا شطرنج شرکت کرده، در حال رقابت با حریفان دیگر، یعنی دیگر کشورهای دنیاست. همان گونه که یک تنیس‌باز برای شرکت در یک مسابقه بین‌المللی به وسایلی چون توپ و راکت و یک شطرنج‌باز به مهره‌ها و صفحه شطرنج و ابزار مناسب احتیاج دارد، کشور نیز در رقابت در عرصه بین‌المللی به تکنولوژی نیاز دارد. یا در نمونه ۱۵، رئیس‌جمهور این جمله را زمانی بیان می‌کند که در مورد انتخاب اعضای کابینه‌اش صحبت می‌کند. در اینجا وی خود را همچون سرمربی‌ای می‌داند که اعضای یک تیم ورزشی را انتخاب می‌کند. همه افرادی که زبان ورزش را می‌شناسند به خوبی می‌دانند که لازمه یک تیم ورزشی موفق، حتی اگر اعضای آن از بهترین‌ها باشند، هماهنگی بین اعضاء است و چه بسیارند تیم‌هایی پرستاره که به دلیل ناهماهنگی نتوانسته‌اند به شکلی کارآمد عمل کنند. کاربرد چنین استعاره ورزشی‌ای به رئیس‌جمهور امکان انتقال این عقیده را می‌دهد که در انتخاب‌هایش تنها به قابلیت‌های فردی افراد اکتفا نکرده، بلکه سعی کرده تا هماهنگی اعضای کابینه با یکدیگر را نیز لحاظ کند و بدین ترتیب تیمی تشکیل دهد که هماهنگ و در کنار هم به خوبی و به شکلی بهینه کار کنند. بدین سان وی تلاش می‌کند مخاطبش را نسبت به درستی انتخاب‌هایش اقناع کند. همچنین جهانگیری در نمونه ۱۹، می‌گوید "ما امروز رسیدیم به مساوی برداشت کردن." که می‌تواند تداعی‌کننده ذهن به سمت ورزش فوتبال یا والیبال و مانند آن باشد که در آن، تیم می‌تواند شرایط مساوی داشته باشد. لذا او استعاره را با بهره‌گیری از مفاهیم عینی ورزش سازمان‌بندی می‌کند. از این رو، این نمونه می‌تواند یک استعاره ورزشی دیگر محسوب شود. در نمونه ۲۰ نیز، ظریف اشاره می‌کند که "در این مورد همسایگان ما از ما جلوترند" کشور همچون شخصی که در یک رقابت

ورزشی مثل دوومیدانی شرکت کرده، در حال رقابت با دونده‌های دیگر، یعنی دیگر کشورهای دنیا است. درست همانند دونده‌ای که در میدان رقابت در تلاش است تا از بقیه دونده‌ها جلوتر بزند. لذا با این سیاست و خط‌مشی استفاده از این استعاره ورزشی، درک مفاهیم انتزاعی ترقی، پیشرفت، رقابت سیاسی و غیره را با مفهوم ملموس و عینی دویدن ممکن و میسر می‌سازد و سعی حداکثری خود را در اقناع مخاطب دارد.

۳-۵ استعاره مفهومی با حوزه معنایی مبدأ جنگ

استعاره‌های جنگ برای مخاطب توأم با احساس خطر هستند. در این گونه استعاره‌ها مفهوم دشمن شکل می‌گیرد و سیاستمدار همچون فرمانده‌ای جسور در برابر این دشمنان قرار می‌گیرد و با قدرت از میهنش دفاع کرده و زیرکانه توطئه‌ها و نقشه‌های آن‌ها را خنثی می‌نماید. آنچه در این بین متضمن پیروزی اوست اتحاد میان نیروها و حمایت همه‌جانبه ملت از لشگریان خودی است. در واقع می‌توان گفت استعاره‌های به کاررفته در این بخش تداعی گر مفاهیمی همچون خطر، دفاع، قدرت و اتحاد در ذهن مخاطب هستند.

۲۱. همه باید به صحنه بیاییم، همه باید تلاش کنیم (روحانی، دفاع از وزیر پیشنهادی در مجلس، مرداد ۱۳۹۶).

۲۲. اونی که سینه سپر می‌کند برای برجام یعنی در برابر دشمنان ایران می‌ایستد. به این می‌گوییم قهرمان میدان مبارزه در برابر استکبار.

۲۳. سبکی که ما امروز شروع کردیم در مسئله ارز اون توطئه‌ای که آمریکا طراحی کرده بود، نقش بر آب شده است (روحانی، نشست هم‌اندیشی مدیران ارشد دولت، اردیبهشت ۱۳۹۷).

۲۴. ما همه دست به دست هم دادیم تا حصر ایران را بشکنیم (روحانی، سفر انتخاباتی اهواز، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۲۵. ما دست به دست هم دادیم از حقوق ملت ایران به خوبی دفاع کردیم.

۲۶. باید از بخش خصوصی واقعی دفاع کنیم. باید از سرمایه‌گذار دفاع بکنیم. باید از نخبگان کشور دفاع کنیم (جهانگیری، گردهمایی صنعتگران و مهندسان، اردیبهشت ۱۳۹۶).

در نمونه ۲۲، هنگامی که روحانی می‌گوید "اونی که سینه سپر می‌کند" مفهوم دفاع را که مقوله‌ای انتزاعی است، با سپر که وسیله‌ای فیزیکی و ملموس است قیاس می‌کند.

همچنین، در نمونه ۲۴، وقتی رئیس‌جمهور در خوزستان در مورد موفقیتش در رفع تحریم‌ها، استعاره جنگ را به کار می‌برد، مفهومی آشنا را در ذهن مخاطبانش تداعی می‌کند که خاطراتشان با جنگ هشت ساله ایران و عراق و حصر آبادان عجین شده است. او درک مفهوم انتزاعی تحریم و برداشتن تحریم را از طریق مفهوم عینی حصر و رفع حصر بازنمایی می‌کند. بدین ترتیب مخاطب با یادآوری روزهای سخت جنگ و فداکاری‌های فرزندان ایران در رفع حصر آبادان، به این مفهوم دست می‌یابد که تحریم‌های اعمال شده همچون جنگ اقتصادی بوده است که جز خرابی و ویرانی نتیجه‌ای در پی نداشته است و فرزندان این مرز و بوم (تیم وزارت امور خارجه)، این بار در قالبی دیگر توانسته‌اند با تحمل مشقت‌های فراوان موجبات پیروزی کشور را فراهم آورند. در تمامی نمونه‌های بالا، استعاره "سیاست جنگ است" ایجاد شده است، این استعاره را در قالب کلیدواژه‌های صحنه، سپر، نقش بر آب شدن توطئه، حصر و دفاع مشاهده می‌کنیم که همگی حوزه مبداهایی برای حوزه مقصدهای انتزاعی سیاسی‌اند. این گونه است که رئیس‌جمهور و دیگر اعضاء دولت تدبیر و امید از جمله جهانگیری و ظریف با به کارگیری مقوله‌ای ملموس همچون جنگ، به یاری استعاره، مخاطبان را برمی‌انگیزند، ترغیب می‌کنند و در صدد برجسته‌سازی و تهییج احساساتی همچون میهن‌پرستی و وطن‌دوستی برمی‌آیند تا آن‌ها را نسبت به راهبردهای سیاست خارجی دولت خود اقناع کنند.

۵-۴ استعاره‌های مفهومی جان‌بخشی

در استعاره‌های جان‌بخشی شاهد هستیم که گوینده از رهگذر تخیل خویش به مفهومی بی‌جان حس حیات، جنبش و هر آنچه که مرتبط با زنده بودن است، همچون رشد و تکامل می‌بخشد. بدین ترتیب یک مفهوم انتزاعی در قالب موجودی زنده جان می‌گیرد و اثربخش می‌گردد. استعاره‌های جان‌بخشی می‌توانند در کالبد انسانی و یا حیوان و گیاه ظهور کنند. این نوع استعاره را در ذیل در داده‌ها مشاهده می‌کنیم:

۵-۴-۱ با حوزه معنایی مبدأ وجود انسانی

در این دسته از استعاره‌ها، مفاهیم انتزاعی و بی‌جان به خصایص، ویژگی‌ها و اعمال انسانی مرتبط می‌شوند و هویت و موجودیت می‌یابند. بدین سان لباس جسم پوشیده و گاهی دارای اعضای بدن انسان همچون شانه، پا، دست، سر و دهان می‌گردند. این گونه است که

می توانند بار بر دوش بکشند، گام بردارند، تشویق و تنبیه شوند، به بند کشیده شوند و حتی تودهنی بخورند.

۲۷. همه این بار به دوش دولت یازدهم افتاد (دکتر روحانی، دفاع از وزرای پیشنهادی در مجلس، مرداد ۱۳۹۶).

۲۸. در زمینه اشتغال گام های بسیار بلندی باید برداریم.

۲۹. در مسئله ارز یک تودهنی بود به کاری که آمریکا می خواهد انجام دهد (روحانی، نشست هم اندیشی مدیران ارشد دولت، اردیبهشت ۱۳۹۷).

۳۰. ما دست به دست دادیم تا تحریم را از سر ایران برداریم (روحانی، سفر انتخاباتی اهواز، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۳۱. یک جناح جایزه می گیرد یک جناح تنبیه می شود (روحانی، مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاهها، مهر ماه ۱۳۹۶).

۳۲. آوارهایی که بر سر کشور خراب شده بود، برداشته شد (جهانگیری، گردهمایی صنعتگران و مهندسان، اردیبهشت ۱۳۹۶).

۳۳. تمدن های دنیا مجبورن در مقابل ملت متمدن ایران سر تعظیم فرود بیاورند.

۳۴. نباید اجازه بدهیم از فقر این ملت، از نیازمندی این ملت یک عده سوء استفاده بکنند و این ملت را به بند بکشند.

۳۵. رعایت حقوق بشر برای جمهوری اسلامی یک تکلیف قانونی نیست، یک امر اخلاقی نیست، حتی یک وظیفه اسلامی نیست، بالاتر یک ضرورت ادامه حیات کشور است (ظریف، کنگره حزب ندای ایرانیان، آذر ۱۳۹۷).

همان طور که می بینیم در نمونه ۲۷، "همه این بار به دوش دولت یازدهم افتاد."، دولت و مشخصاً دولت یازدهم مانند یک شخص تلقی شده و دارای اعضاء بدن همچون دوش یا شانه است. در نمونه ۳۱، "یک جناح جایزه می گیرد"، جایزه گرفتن به جای انسان به حزب و جناح و گروه اختصاص داده شده و این ویژگی انسانی به یکی از مفاهیم انتزاعی دولت نسبت داده شده است و در نمونه ۳۲، "آوارهایی که بر سر کشور خراب شده"، کشور به مثابه یک انسان است و طبیعتاً دارای سر. در نمونه ۳۵ کشور به مثابه شخصی انگاشته شده که جان دارد و نفس می کشد. همانند هر موجود زنده ای که حیاتش در گرو داشتن اکسیژن و هواست، رعایت حقوق بشر در جامعه نیز به کشور فرصت و اجازه تنفس

می‌دهد و بدین‌گونه متضمن ادامه حیات کشور می‌گردد. لذا آنچه اتفاق افتاده تبدیل مفاهیم ذهنی، فکری و انتزاعی به مفاهیمی حسی و عینی است. یک سری ویژگی‌های فیزیکی انسانی به مفهوم انتزاعی دولت و کشور نسبت داده شده‌است. به مدد این جان‌بخشی و این استعاره که دولت یا کشور یک شخص است، اختلافات حزبی، جناحی و تشتت آراء و مواردی از این دست به حاشیه رانده می‌شوند و در پی آن موجبات افناع‌سازی مخاطبان (عموم ملت) فراهم می‌شود.

۵-۴-۲ با حوزه مبدأ سایر جانداران (حیوان و گیاه)

از آنجا که انسان‌ها تجربه ملموسی از حضور سایر جانداران همچون حیوانات و گیاهان در اطراف خود دارند، به کارگیری این دسته از استعاره‌ها برای درک بهتر حوزه‌های ناشناخته می‌تواند کارساز باشد.

۳۶. *وظیفه وزارت امور خارجه حراست از نهال نوپای برجام است (روحانی، دفاع از وزرای پیشنهادی در مجلس، مرداد ۱۳۹۶).*

۳۷. *ما این را قبول نداریم که آزادی را ذبح کنیم به خاطر امنیت یا امنیت را ذبح کنیم به خاطر آزادی.*

۳۸. *این حرف در مورد ایشان ناحق است اگر کسی فکر کند که ایشان آزادی را به مذبح می‌برد.*

۳۹. *آقای علوی جز آن‌هایی است که آزادی را نمی‌برد پای درخت امنیت هر روز قربانی کند.*

برای مثال در نمونه ۳۶ برجام به نهال نوپایی می‌ماند که هر لحظه در برابر تندباد حوادث ممکن است آسیب ببیند. همان‌گونه که یک نهال به مراقبت و توجه باغبانی دلسوز نیاز دارد تا به درخت تنومندی بدل گردد که به راحتی آسیب‌پذیر نباشد، وزارت امور خارجه نیز باید از برجام حراست کند تا از گزند کارشکنی‌های داخلی و خارجی مصون بماند. در سه نمونه دیگر یعنی ۳۷، ۳۸ و ۳۹ نیز مفهوم انتزاعی آزادی به یک جاندار که دارای کنش مادی و فیزیکی بوده و قابل ذبح است، تشبیه شده است. به بیانی دیگر، تجربه‌ای تصویرسازی شده و در این حالت، آزادی آن تجربه‌ای است که در قالب مفهوم ساده‌تر "حیوان ذبح‌شدنی" درک می‌شود.

۵-۵ استعاره‌های مفهومی با حوزه معنایی مبدأ ساختمان

نظر به این که انسان‌ها تجربه زیست در ساختمان را دارند، می‌توان بسیاری از مفاهیم انتزاعی را از این طریق برای آنان تبیین کرد. از این رو است که سیاستمداران به استعاره ساختمان تمسک می‌جویند. ساختمانی که برای ساختنش نیاز به طرح، نقشه، صبوری و همکاری در اجرا می‌باشد و استحکام پی آن، متضمن بقا و سلامت ساختمان است و به قول شاعر خشت اول گر نهد معمار کج تا ثریا می‌رود دیوار کج. نمونه‌های زیر از این دست از استعاره‌ها می‌باشند:

۴۰. مردم بزرگ آذربایجان، ما تصمیم بزرگی را می‌خواهیم بسازیم (روحانی، سفر انتخاباتی تبریز، اردیبهشت ۱۳۹۶).
۴۱. دلواپس‌ها آن آجرهای دیوار تحریم که ما خراب کردیم بردند تو یک انبار گذاشتند که اگر دولت عوض شد دو مرتبه بیارند.
۴۲. یک جناحی از اول ساختمان، دیوارش کوتاه ساخته شده (روحانی، مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاهها، مهر ۱۳۹۶).
۴۳. ما وقت زیادی صرف آواربرداری کردیم، آواربرداری در سیاست خارجی کشور (جهانگیری، گردهمایی صنعتگران و مهندسان، اردیبهشت ۱۳۹۶).
۴۴. نیاز داریم با همدیگر یک ایران بهتر را بسازیم (ظریف، کنگره حزب ندای ایرانیان، آذر ۱۳۹۷).

به عنوان نمونه در شماره ۴۰، رئیس‌جمهور سعی می‌کند با به کارگیری حوزه معنایی ساختمان، مردم را برای شرکت در انتخابات تشویق کند. او تصمیم‌گیری در مورد سرنوشت کشور را به مثابه بنا نهادن ساختمانی می‌داند که همه باید دست به دست هم دهند و با تحمل مشقات بسیار این سازه ارزشمند را به گونه‌ای مستحکم برپا کنند و از تخریب آن جلوگیری نمایند. یا در نمونه ۴۱، وی تحریم‌ها را به دیواری عظیم تشبیه می‌کند که میان ایران با دنیا فاصله انداخته بوده و با تلاش و زحمت فراوان، تیم وزارت امور خارجه دولتش موفق شده است آجر به آجر این دیوار را با صرف وقت و انرژی فراوان خراب کند، یعنی تک‌تک تحریم‌ها را بردارد. در واقع رئیس‌جمهور، در اینجا نیهی به مخالفان توافق هسته‌ای می‌زند. آنانی که این موفقیت را بر نمی‌تابند و در اولین فرصت با تلاش برای در دست گرفتن دولت جدید، در صدد ساخت مجدد این دیوار هستند یعنی بازگشت

مجدد همه تحریم‌ها. در نمونه ۴۲ نیز استعاره مفهومی ساختمان در قالب عبارتی کنایی به کار گرفته شده است تا از این رهگذر مظلومیت و نداشتن حق مساوی یک جناح در برابر جناحی دیگر به تصویر کشیده شود.

۵-۶. استعاره مفهومی با حوزه معنایی مبدأ پدیده‌های طبیعی

تعامل انسان با طبیعت موجب می‌شود که او اجزای آن را برای بیان تعابیر ذهنی خود وام گیرد. بر این اساس گاهی مسائل سیاسی، چون پدیده‌های طبیعی انگاشته می‌شوند و از این پدیده‌ها جهت تبیین مفاهیم سیاسی استفاده می‌شود. این پدیده‌ها می‌توانند مربوط به آب و هوا، دریا یا زمین باشند. همانند نمونه‌های زیر:

۴۵. من این روزها درد ریزگرد را بیشتر حس می‌کنم. ریزگرد اتهام، ریزگرد تهمت، ریزگرد دروغ، ریزگرد سیاه‌نمایی، ریزگرد تضعیف ایران (روحانی، سفر انتخاباتی اهواز، اردیبهشت ۱۳۹۶).

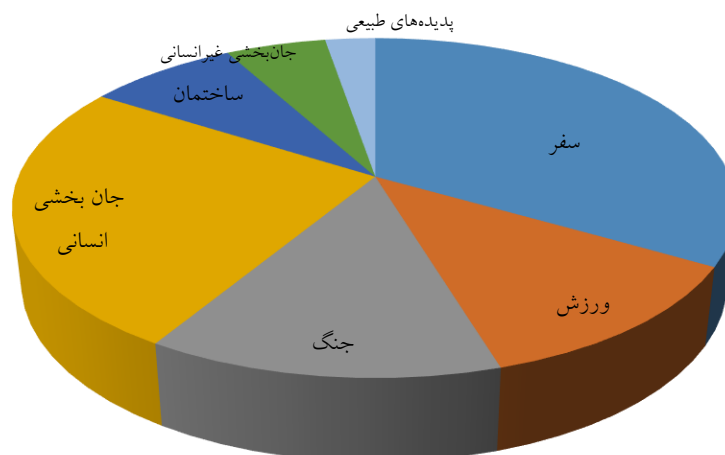
۴۶. یا همه به ساحل نجات می‌رسیم یا همه غرق می‌شویم. چه غرق در بحران محیط‌زیست، چه غرق در بحران فقر، چه غرق در بحران ناامنی (ظریف، آئین جهان نوروز، اسفند ۱۳۹۷).

در نمونه ۴۵، رئیس‌جمهور، اتهام، تهمت، دروغ و هر آنچه که توسط مخالفانش در انتخابات به او نسبت داده می‌شود را به ریزگرد تشبیه می‌کند و استعاره را نمود می‌بخشد. همان‌گونه که ریزگرد موجب سختی در تنفس می‌شود، اتهام، تهمت و دروغ نیز فضای سیاسی کشور را غبارآلود می‌کند و مانع از تنفس در این فضا می‌گردد. همان‌گونه که ریزگرد کشاورزی را نابود می‌کند و مانع از دستیابی به محصول می‌شود، اتهام، تهمت، دروغ و سیاه‌نمایی نیز مانع از به بار نشستن تلاش‌ها می‌گردد، امری که نتیجه آن تضعیف ایران است. از آنجایی که این سخنرانی در اهواز ایراد شده‌است، رئیس‌جمهور با کاربرد کلمه ریزگرد که برای مردم خوزستان دردی بسیار ملموس است، حوزه معنایی تهمت، دروغ، سیاه‌نمایی و تضعیف را به ریزگرد مرتبط می‌کند. پس مردم خوزستان که به تبعات وجود ریزگردها به خوبی واقف و به قولی درد آشنا هستند، بهتر می‌توانند با آنچه رئیس‌جمهور می‌گوید ارتباط برقرار کنند.

جدول ۱: حوزه‌های مبدأ به کار رفته در پیکره

برخی از نگاشت‌های موجود	نمونه	حوزه معنایی مبدأ		
ایران به مثابه کشتی، ملت ایران به مثابه مسافران کشتی، مشکلات پیش روی کشور به مثابه دریای پرتلاطم، عبور کشور از مشکلات به مثابه سفر کردن و رسیدن به ساحل امن.	اولاً ببینیم که منافع ملی، جناحی نیست. ما در یک کشتی نشسته‌ایم، همه ما در یک کشتی نشسته‌ایم.	سفر	استعاره مفهومی	
رئیس جمهور به مثابه مربی، هیئت دولت به مثابه تیم ورزشی، وزیران به مثابه بازیکنان.	من دنبال این نبودم که هفده تهران ناهماهنگ معرفی کنم من در فکر یک تیم هفده نفره هیئت وزیران هماهنگ بودم.	ورزش		
تحریم به مثابه محاصره و حصر آبادان، دولت و تیم وزارت خارجه آن به مثابه رزمندگان، کشورهای اعمال کننده تحریم به مثابه دشمن متخاصم، رفع تحریم ها به مثابه شکست حصر.	ما همه دست به دست هم دادیم تا حصر ایران را بشکنیم	جنگ		
دولت به مثابه شخص و دارای اعضای بدن انسان	بار اصلی کشور بر دوش دولت است	وجود انسانی		جان بخشی
برجام به مثابه گیاه، وزارت امور خارجه به مثابه باغبان، مخالفان برجام به مثابه آفت‌های گیاهی	وظیفه وزارت امور خارجه حراست از نهال نوپای برجام است	سایر جانداران		
شرکت در انتخابات به مثابه ساختن بنایی محکم، مردم به مثابه سازندگان	مردم بزرگ آذربایجان، ما تصمیم بزرگی را می‌خواهیم بسازیم.	ساختمان		
فضای سیاسی به مثابه هوای مملو از ریزگرد	من این روزها درد ریزگرد را بیشتر حس می‌کنم. ریزگرد اتهام، ریزگرد تهمت، ریزگرد دروغ، ریزگرد سیاه نمایی، ریزگرد تضعیف ایران	پدیده‌های طبیعی		

نمودار ۱: توزیع فراوانی حوزه های مبدأ در پیکره

۶. نتیجه گیری

به کارگیری استعاره به عنوان راهبردی زبانشناسی، دیری است که مورد توجه سیاستمداران در سراسر دنیا قرار گرفته است. بنابراین در پژوهش حاضر به نقش استعاره های مفهومی در گفتمان سیاسی ایران در دولت تدبیر و امید با محوریت سخنرانی های آقایان روحانی، جهانگیری و ظریف پرداختیم. تحلیل داده ها نشان داد که مهم ترین استعاره های به کاررفته در هفت نوع یا هفت حوزه مبدأ متفاوت بوده و عبارت اند از استعاره سفر و مسیر، جان بخشی (انسان)، جنگ، ورزش، جان بخشی (حیوان و گیاه)، ساختمان و پدیده های طبیعی. گفتنی است به لحاظ بسامد وقوع نیز، ترتیب فوق بیش ترین و کم ترین را نشان می دهد. بنابراین در خصوص نقش استعاره در کلام مقامات سیاسی شاهد بودیم که آن ها همچون سیاستمداران سایر نقاط جهان سعی می کنند که بسیاری از مفاهیم انتزاعی مختص به سیاست را در چارچوب مفاهیمی ملموس و عینی قرار دهند. بدین ترتیب آن ها گاهی با به کارگیری استعاره سفر و مسیر در نقش راهنمایی ظاهر می شوند که پستی و بلندی های راه را به هم سفران می نمایند (نمونه های ۱۲-۱) و یا گاهی با تکیه بر نقش پررنگ ورزش در جامعه و استفاده از استعاره ورزشی، زبانی آشنا را در توضیح موضوعی نا آشنا یا دشوارتر به خدمت می گیرند (نمونه های ۲۰-۱۳). گاهی کلامشان را با استعاره های جنگ در هم می آمیزند و مبدل به فرمانده ای می شوند که در صدد دفاع از میهن خود در برابر

دشمنان برآمده است و نیاز به پشتیبانی همه جانبه ملت از لشگریانش دارد (نمونه‌های ۲۶-۲۱). این مقامات همچنین در برخی از استعاره‌ها به مفاهیم بی جان، جان می‌بخشند و از این رهگذر، آن‌ها را به هر آنچه که لازمه حیات است متصل می‌کنند. خواه آن‌ها ویژگی‌ها و خصایص انسانی باشند (نمونه‌های ۳۵-۲۷)، خواه متأثر از تجربه مخاطب از دیگر جانداران (نمونه‌های ۳۹-۳۶). آن‌ها گاهی به استعاره ساختمان تمسک می‌جویند و به تبیین مفاهیم می‌پردازند (نمونه‌های ۴۴-۴۰) و گاهی با توسل به پدیده‌های طبیعی، مفاهیم سیاسی را در این قالب می‌نمایانند (نمونه‌های ۴۵ و ۴۶). روشن است که استعاره سیاسی نقش بسزایی در انتقال پیام‌های سیاسی اعضاء دولت تدبیر و امید دارد و آن‌ها به خوبی از گفتمان استعاری در کلام خود استفاده کرده‌اند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که استعاره علاوه بر تسهیل تجزیه و تحلیل مسائل سیاسی برای مخاطبان، به این سیاستمداران این فرصت را داده که به شیوه‌ای سهل‌تر مباحث مدنظر خود را تبیین کنند، تا احساسات مخاطب را برانگیزند و موجب اقناع مخاطبان در جهت اعمال باورهای خود شوند. گفتنی است استعاره‌های مفهومی با جلوه‌های گوناگون در راستای مقاصد گفتمان دولت تدبیر و امید، موسوم به گفتمان اعتدال نمود یافته‌اند. بنابراین استعاره‌ها می‌توانند به عنوان ابزاری کارآمد و قدرتمند در اختیار خبرنگاران، تحلیل‌گران سیاسی و محققان حوزه گفتمان قرار گیرند تا از این رهگذر آنان به تحلیل پیام‌های سیاسی، پی بردن به جنبه‌های پرننگ یا پنهان گفتمان سیاسی و تسهیل رمزگشایی آن بپردازند. از این روست که نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند برای این دسته از متخصصان و در نهایت برای سنجش نبض سیاسی کشور سودمند باشد.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

ORCID

Golnaz Ghafourisaleh

Foroogh Kazemi

<http://orcid.org/0000-0002-4825-8196>

<http://orcid.org/0000-0001-6635-0036>

منابع

- اسلامی، سعید. (۱۳۹۷). «بررسی نقش استعاره‌ها در زبان‌شناسی سیاسی دانلد ترامپ. *رهیافت‌های سیاسی و بین‌المللی*»، (۲)، ۱۰، ۱۲-۳۹.
- آینه‌وند، بهزاد. (۱۳۹۰). *بررسی انتقادی- شناختی پدیده استعاره در گفتمان سیاسی ایران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان.
- پردل، مجتبی. (۱۳۹۶). «بررسی تطبیقی استعاره مفهومی عشق جنگ است در دیوان غزلیات حافظ و سروده‌های پترارک». *فصل‌نامه پژوهش‌های ادبیات تطبیقی*، (۲)، ۵، ۱۴۳-۱۷۲.
- پورابراهیم، شیرین. (۱۳۹۵). «استعاره جهاد و پایداری در گفتمان و ایدئولوژی سیاسی رهبر: رویکرد شناختی». *نشریه ادبیات پایداری*، (۱۵)، ۸، ۱۲۷-۱۴۵.
- ترابی، الهه. (۱۳۹۲). *استعاره در گفتمان سیاسی: تحقیقی بر اساس سخنرانی‌های دکتر محمود احمدی‌نژاد*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان.
- جلوداریان، امید و اسماعیلی، عصمت. (۱۳۹۹). «بررسی درستی یا نادرستی کاربرد فنون بلاغی و استعاره‌های مفهومی در اخبار». *سبک‌شناسی نظم و نثر فارسی (بهار ادب)*، (۴)، ۱۳، ۱-۲۵.
- حسینی مطلق، سیده نسیم. (۱۳۹۵). *نقش ایدئولوژی در ساخت و گزینش استعاره در گفتمان سیاسی از منظر رویکرد پیکره‌ای به تحلیل انتقادی استعاره چارتریز-بلک*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه سمنان.
- صادقی، بهادر و طباطبایی، سید محمد. (۱۳۹۵). «جایگاه گفتمان استعاری در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران». *فصل‌نامه سیاست جهانی*، (۴)، ۵، ۲۲۹-۲۶۰.
- صفوی، کوروش. (۱۳۸۴). *فرهنگ توصیفی معنی‌شناسی*. تهران: فرهنگ معاصر
- فاضلی، فیروز و سلطانی، بهروز. (۱۳۹۴). «الگوی اقناعی استعاره در گفتمان اجتماعی- سیاسی؛ تغییر، تلقین و تثبیت نگرش‌های اجتماعی- سیاسی». *فصل‌نامه تخصصی نقد ادبی*، (۳۱)، ۸، ۹۱-۱۱۴.
- قربانی شیخ‌نشین، ارسلان. (۱۳۹۰). «زبان استعاره در گفتمان سیاست بین‌الملل»، *پژوهش‌های روابط بین‌الملل*، (۲)، ۱، ۹-۳۲.
- کاربخش راوری، فاطمه. (۱۳۹۳). *تحلیل استعاره‌ای گفتمان سیاسی امام علی (ع) در جنگ*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علوم حدیث، دانشگاه قرآن و حدیث.

- گلفام، ارسلان و یوسفی راد، فاطمه. (۱۳۸۱). «زبان‌شناسی شناختی و استعاره»، *تازه‌های علوم شناختی*. ۴(۳)، ۵۹-۶۴.
- لیکاف، جورج و جانسون، مارک. (۱۹۸۰). *استعاره‌هایی که با آنها زندگی می‌کنیم*. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی، چاپ اول، ۱۳۹۷، تهران: انتشارات آگاه.
- مشیرزاده، حمیرا و همویی، فاطمه. (۱۳۹۱). «گفتمان سیاست اروپایی بریتانیا، تحلیلی استعاره‌ای». *فصل‌نامه تحقیقات سیاسی بین‌الملل*، ۱۲، ۳۹-۱.
- مشیری بردسکن، پروین. (۱۳۹۶). *استعاره‌های مفهومی در گفتمان سیاسی وزیر امور خارجه ایران و ایالات متحده آمریکا با موضوعیت ایران در سال ۲۰۱۵*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه سمنان.

References

- Aeinevand, B. (2012). *A Critical-Cognitive Study of Metaphor in the Iranian Political Discourse*. M.A. Thesis in Linguistics, Unioversity of Isfahan. [In Persian]
- Beard, Adrian. (2000). *The Language of Politics*. London :Routledge.
- Borčić, Nikolina. Kanižaj, Igor and Kršul, Svea. (2016). «Conceptual Metaphor in Political Communication». *Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku*, 3, pp: 73-94.
- Charteris-Black, J. (2005). *Politics and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire, New York: Palgrave: Macmillan.
- Chilton, P & Ilyin, M. (2014). «Metaphor in Political Discourse: The case of the Common European House». *Discourse and Society*, 4(1), 7-31.
- Eslamee, S. (2019). The study of the Role of Metaphores in the Political Linguistics of Donald Trump. *Political and International Approaches*, 10(2), 12-39. [In Persian]
- Fazeli, F& Soltani, B. (2015). The Persuasive Model of Metaphor in Socio-Political Discourse: Alteration, Suggestion and Consolidation of Socio-Political Perspectives. *Literary Criticism*, 8(31), 91-114. [In Persian]
- Ghorbani Sheikhneshin, A. (2011). Metaphors in International Political Discourse. *International relations research*, 1(2), 9-32. [In Persian]
- Golfam, A & Yousefi Rad, F. (2002). Cognitive Linguistics and Metaphor. *Advances in Cognitive Sciences*, 4(3), 59-64. [In Persian]
- Hosseini Motlagh, N. (2016). *The Role of Ideology in the Production and Selection of Metaphor in Political Discourse Based on Charteris-Black*

- Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. M. A. Thesis in General linguistics, Semnan University. [In Persian]
<https://www.aparat.com/search>
<http://www.president.ir/fa/Archive?t=4&c=182>
<http://m.youtube.com/#searching>
- Jelodarian, O & Esmaeili, E. (2020). Examining the Correctness or Incorrectness of the Use of Rhetorical and Conceptual Metaphors in the News. *Journal of the Stylistic of Persian Poem and Prose*, 13(4), 1-25. [In Persian]
- Karbaksh Ravari, F. (2015). *A metaphorical analysis of political discourse of Imam Ali in war*. M. A. thesis in Hadith Science. Quran and Hadith University. [In Persian]
- Karimova, V. 2015. *Metaphor in Political Discourse*. Master Thesis in Linguistics, Khazar University, Baku.
- Lakoff, G & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live by*. Translated by Jahanshah Mirzabeigi, , 2018. Tehran: Agah publication. [In Persian]
- Lakoff, G & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago and London: University of Chicago Press.
- Lakoff, G. (1996). *Moral Politics: How Liberals And Conservatives Think?* Chicago: The University of Chicago Press.
- Lenard Božić, D & Ćosić, N. (2017). «The Analysis of Metaphors and Metonymies in Political Speeches, a Case Study of the Former Croatian Prime Minister Ivo Sander». *ELR Journal*, 1, 61-81.
- Moshiri Bardeskan, P. (2017). *Conceptual Metaphor in Political Discourse of Ministers of foreign affairs of Iran and the Unites states of America about Iran in 2015*. M. A thesis in General Linguistics, Semnan University. [In Persian]
- Moshirzadeh, H & Hamoei, F. (2012). Britain's European Policy Discourse: A Metaphoric Analysis. *Political and International Scientific and Research Quarterly*, 4(12), 1-39. [In Persian]
- Musolff, A. (2007). *Metaphor and Political Discourse*. New York: Palgrave MacMillan Press.
- Otieno, R. F. Owino, F. R and Attyang, J. (2016). «Metaphors in Political Discourse: A Review of Selected Studies». *International Journal of English and Literature*, 7(2), 21-26.
- Petrica, M. (2014). *Cognitive Metaphors in Political Discourse in Malta, Malta and the Case of Eu-Membership Debate*. PhD Dissertation in Philosophy, Universitat Munchen.

- Pilyarchuk, K & Onysko, A. (2018). «Conceptual Metaphors in Donald Trump's Political Speeches: Framing his Topics and (self-) Constructing his persona». *Colloquium: New Philologies*, 3(2), 98-156.
- Pordel, M. (2017). A Comparative Investigation of The Conceptual Metaphor "Love is War" in Hafez's Divan and Petrarch's Canzoniere. *Comparative Literature Research*, 5(2), 143-172. [In Persian]
- Pourebrahim, S. (2017). The metaphor of Jihad and Resistance in the Discourse of the Leader: A cognitive Approach. *Journal of Resistance Literature*, 8(15), 127-146. [In Persian]
- Sadeghi, B & Tabatabaei, S. M. (2017). Metaphor Analysis in Foreign Policy Discourses of Islamic Republic Of Iran. *World Politics*, 5(4), 229-260. [In Persian]
- Safavi, K. (2006). *Descriptive Dictionary of Semantics*. Tehran: Farhang-e-Moaser. [In Persian]
- Sharifi, Sh. Firoozian, A and Firoozian, A. (2012). «Role of Body Members in Constructing Metaphors in Persian Political Texts». *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 3(3), 171-178.
- Stojan, N & Mijić Novak, S. (2019). «Conceptual Metaphor in political Discourse in Croatian, American and Italian Newspapers». *Sciendo: Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 8(1), 69-76.
- Taiwo, R. (2010). *Metaphors in Nigerian Political Discourse*. Obafemi Awolowo University, Nigeria.
- Torabi, E. (2014). *Metaphor in Political Discourse: a Study Based on Dr. Mahmood Ahmadinejad's Speeches*. M.A. Thesis in General Linguistics, University of Sistan Baluchestan. [In Persian]
- Uvehhammer, M. (2005). *The Impact of Linguistics Strategies in Political Debate: A Linguistic Discourse Analysis of the First Bush and Kerry Presidential Debate*. Trollhattan University of Sweden.
- Vertessen, D & De landsheer, C, (2008). *A Metaphorical Election Style: Use of Metaphor at Election Time. Political Language and Metaphor, Interpreting and Changing the World*. Edited by Carver and Pikolo. London and New York: Routledge,
- Vestermark, I. (2007). *Metaphors in Politics, a Study of the Metaphorical Personification of America in Political Discourse*. Independent Thesis Degree of Bachelor, Department Of Languages and Culture, Luleå University of Technology.
- Wei, J. (2001). *The pragmatics of Metaphor in Taiwanese Politics. In Virtual Missiles Metaphors and Allusions in Taiwanese Political Campaigns*. United States: Lexington Books.

Yu, N. (2008). *Metaphor from Body and Culture. Metaphor and Thought*. In Reymond, W and Gibbd, Jr Edits. New York: Cambridge University Press.

استناد به این مقاله: غفوری صالح، گلناز، کاظمی، فروغ. (۱۴۰۰). استعاره‌های مفهومی و کارکردهای آنها در گفتمان سیاسی

دولت تدبیر و امید. علم زبان، ۸(۱۳)، ۳۰۵-۳۳۳. Doi: 10.22054/ls.2021.56755.1403

Language Science is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.